

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítanak.

Ki a hibás?

Az ellenzék ujabban abban tetszeleg magának, hogy ítélő birónak képzele magát, s nem elégedve meg a kritikával büntetni, büntetésre ítélni akar. Eltekintve attól, hogy a bíró pártatlansága, függetlensége, jóhiszeműsége és higgadsága hiányzik náluk, úgy látszik azt is elfeledik, hogy senki a maga ügyében bíró nem lehet. Az ellenzék peres fél, bíró csupán a nemzet. A nemzet pedig a törvényhatóságok szava által már kimondta ítéletét. Meg kell hajolni ez ítélet előtt, s politikát kell csinálni, nem büntető bíróságot játszani. Mert ha egyszer azt kezdjük kérdezni, hogy ki a hibás: legyenek meggyőződve, hogy a nemzet ellenük nyilatkozik.

Ki a hibás?

Abban, hogy erőszakkal kellett megszavaztatni a véderőjavaslatot; abban, hogy erőszakkal kellett képviselőket eltávolítani: abban hibásak első sorban azok, akik meg nem engedett eszközökkel élve előidéztek ezt az állapotot. De a Justh-pártnak van mentsége. Ők legalább a maguk harci fegyverével és a maguk programjáért harcoltak. De a Kossut-párt azt az obstrukciót védi, amelyet elítél, s azt a választójogot, amelyet elítél. Van ebben közéleti morál? A pártérdek minden, s a közérdek semmi már nekik? Elv, meggyőződés, program üres szó csupán? De most a rigorozus alkotmányosság védői, s az erőszak elítélőiként mutatkoznak Képmutatók! Erőszak volt az is, amit Justh-párt egy álló évig csinált, s a parlamentarizmus ez volt az igazi sérelme. Erőszak volt az, hogy a maga választójogi programját minden más pártra rá akartak oltrojni. Hol volt akkor az Apponyi érzékenysége, amely nem tűr erőszakot? Miért nem lázadott benne a formák embere? De Tisza István öt perc alatt intézi el a véderőjavaslatot, s a háromszori olvasás szent szabályait megszegi, s Apponyi azért kétségbe esik. De Justh szövetkezik a bécsi katonai párttal, pártolja terveit, s Apponyinak ez ellen nincs szava. Hol volt ezekben a napok-

ban az az érzékeny hazafiság, hol volt a tiszta lélek, mely a közéletben nem tűr foltokat. Nem hallottuk szavát, mert félt a Justh párt alacsony fegyvereitől, mert félt a düh-kitörések, a rágalmak ama záporától, amelynek Tisza István férfiasan kitette magát. Mert ez az ember »maniakus«; mániája az, hogy a csöcseléktől meg nem ijed, mániája az, hogy kötelességét teljesíti, még ha kellemetlen is. Apponyit és pártját terheli a felelősség amiatt, hogy a politikai bátorság hiányából *idáig engedték fejlődni a dolgokat.*

Mert ha az obstrukció idején nem batoritják Justhékat, rég le lett volna törve az egész obstrukció.

Csakhoz ehhez erős férfiak kellene...

Az utcaöntözés reformálása.

Lapunk egyik múlt számában sürgettük az utcák öntözésének a mai igényeknek megfelelő reformálását s most úgy értesülünk, hogy a városi mérnöki hivatalban van a kapitányság egy olyan indítványa szakszerű megvizsgálás céljából, amely ugyanezt a célt van hivatva szolgálni. A javaslat azzal foglalkozik, hogy a város a Sugovica higiénikusabb s hozzáférhetőbb hely-in vízemelő szivattyúkat létesítsen, ami az öntöző lajtok megtöltését néhány pernyi munkává alakítaná át az eddigi hosszas töltögetés helyett. Jelenleg a legnagyobb erőfeszítésnek sem képesek a Sugovicán naponként négyszer többször megtölteni a lajtot, amiből természetesen könnyen megmagyarázhatjuk magunknak a mi sivar öntözési viszonyainkat. Modern utcaöntöző-státusról s gépekről mindaddig szó sem lehet, amíg a vízemelő szivattyúk segítségével hozzáférhetőbbé nem tesszük. Tudjuk, most tisztán a mérnöki hivatal gyorsaságán mulik, hogy élvezhetjük-e még az idei nyáron a szivattyúk nyújtotta előnyöket, s épp ezért nagyon ajánljuk a mérnöki hivatal figyelmébe azt a körülményt, a port, piszkot, amely érthetővé teszi folytonos reklamálásunkat. A szivattyúk létesítése természetesen maga után vonná az utcaöntözők állandó létszámát s modern öntöző gépek beszerzését. Mindez természetesen az évenként öntözési és sörpési célokra előirányzott 5000 koronából nem telik, de hisz Bajánál kisebb városok is 20—24000 koronát fordítanak a város tisztántartására.

Jubiláló tervek.

II.

(A) A jubiláló tervek második és utolsó sorozatában első helyre kerül a város

kövezési

tervezete, amely szintén sok sok év óta jó előhalal poraiból, nem újból föléledni, csak kísérteti. Aszfaltozásról hangzanak folyton ó regék e városban, ahol a járdák s a kocsiutak olyan állapotban vannak, hogy a tisztántartásuk lehetetlen. Nyáron portörmégek vannak a kátyukban, télen apró tengerszemek támadnak a lakosság boldog meglegedésére. Az érdemleges javítást ezideig az aszfaltozás reményével halasztgatták, de hát ez a csalóka játék sem tarthat örökké s valaminek már kell történnie. Vagy javítsák meg végre a járdákat tisztességesen, vagy aszfaltozzanak. Mindenesetre figyelembe illik azonban a külvárosi lakosok jogos érdekeit is venni.

A közlegelők

értékesítése is igen racionális tervként merült fel bár nem régebbe, mégis elérkezett más első éves jubileumához. Annak idején pro és kontra cikkek íródtak, egy törvényhatósági bizottsági tag indítványt is terjesztet a város elé s mégsem történt semmi. Elaludt az eszme, a bajai eszmék szokása szerint, holott senki sem tudja megérteni, mire jó Bajának hétszáz hold közlegelő s miért nem lehetne legalább kétszáz holdat parcellázni belőle. A közlegelők ezideig évi nyolcszáz (800) korona jövedelmet hajtának s egy részének parcellázásával e csekély összeget meglehetne sokszorozni, ami ugyancsak ráférne Bajára, amely mindig pénzhány miatt panaszokodik.

Ha a multkor s most felsorolt tervek már mind megvalósultak, akkor lehet első sorban beszélnünk jubiláns terveink ősapjáról a

színházépítésről

is. Akkor Baja több jövedelemmel s a fejlődés biztos utján gondoskodhatik annyi kényelemről, hogy a szinművészet iránt érdeklődő közönség, ha nem is impozáns, de legalább rendes köszínházban élvezzen. Akkor lehet arról is beszélni, hogy a Szentistván teret egyes érdekek ellenére is városi parkká alakítsák át s hogy a vonatkerből holmi csekély költségből népligetet formáljanak. Akkor állíthatunk Jelky Andrásnak is szobrot, sőt Bernschütz Jósának is, de addig nem a luxus-terveket kell feszegetnünk, hanem azokat, amelyek finánciális tekintetben jók s amelyek közegészségügyileg s városfejlődés szempontjából fontosak.

A jubiláló tervek közül még mindig nem fogytunk ugyan ki, de egyrészt későbbre — jobb időkre — hagyjuk.

HIREK.

Ardó Ilonka.

A hir, amely végtelenül szeszélyes és imbolygó, mostanában erősen lengette egy végtelenül kedves, szép és fess művész nő nevét: Ardó Ilonkát. Ardó Ilonka bennünket azért is érdekel, mert a bájos művész nő a mi csendes és mindennekfőlött unalmasan szelíd városunkból indult ki művészi pályájára, amely úgy látszik, mindinkább több dicsőséget hoz neki. Néhány nap előtt a bajai színpadon táncolt, énekelt és kacagott Ardó Ilonka, pompás élvezetül azoknak, akik a művészetben nem a tulzásokot, hanem a finomságot tartják a legfontosabbnak. Ardó Ilonka a finomságával szeretteti meg magát: finom az életben, a színpadon, az öltözködésében. Könnyed grációzitással táncol, csodálatos hajlékonysággal lágyan simul a muzsikához pompázó alakja s minden mozdulata. Énekelni is lágyan és kiváló iskolázottsággal énekel, nem a trivialis hatásokért hanem a nőansznyi finomságot s precíz intonációért lelkesedve. Játékbeli temperamentumára szinte ránehezedik kissé egyéni szubtilitása s így jókedve, e szubtilitáson át szűrődve némileg tompul, művészetének sajátosságosan egyéni koloritást adva. A kosztümjeiről pedig — hisz ez is egyéniségéhez tartozik — szintén tanulmányt lehetne írni, amelyben ki kellene emelnem, hogy Ardó Ilonka milyen bámulatos készséggel tudja harmóniába olvasztani a ruháit önmagával. Az öltözködés is művészet ma már s e művészi tudás is sajátja Ardó Ilonkának, aki az életben s a színpadon — őh e kettő nem ugyanaz — sokkal-sokkal szebb, mint a legsikerültebb mozifilmjén.

Atlay.

Gromon Dezső báró meghalt.

Gromon Dezső v. b. t. t., a honvédelmi minisztérium volt államtitkára, Baja város volt főispánja, hosszas szenvedés után f. hó 26-án délután meghalt. A város törvényhatósága koszorút küldött az elhunyt ravatalára, a városházára kitűzette a fekete lobogót és Horváth Elek belügyminiszteri tanácsoshoz részvétlét küldött.

— **Esküvő.** Forray Sándor augusztus hó 4-én délelőtt 11 órakor köt házasságot a bajai anyakönyvi hivatalban Wagner Mariskának, Wagner Antal kollegánk leányának.

— **A bajai sorozás** szeptember 2-án és 3-án lesz. A bizottság elnöke Hegedüs Aladár dr. szabadsága miatt Erdélyi Gyula főjegyző, polgármester helyettes lesz.

— **Életmentő színész.** Ujj Ferenc, a bajai színtársulat tagja férfias bátorságáról tett bizonyosságot. Szerdán egy 16 éves cselédleány fürdeni ment a Sugovicába. Alig ment egy pár lépést befelé, az ár elkapta s belesodorta a legnagyobb hullámok közé. A parton állók megdermedve nézték a leány fu'doklását, de senki sem mert utána menni. Épen ekkor ért Ujj Ferenc, aki rögtön levetkőzött, utána uszott és hosszas küzdelem után sikerült a partra vonszolnia. A parton állók zajos óvációban részesítették a bátor színészt. — Ujj Ferencnek egyébként nem ez az első esete. Három év előtt a Maros habjaiból mentett ki két embert, akit a hullámok magukkal ragadtak. Bátor tettéért a belügyminiszter is kitüntette.

— **A közigazgatási bizottság** augusztus hó 8-án ülést tart, amelyen belügyminiszteri engedéllyel Erdélyi Gyula főjegyző elnököl általános felhatalmazással.

— **Bognár Lajos** m. kir. posta segéd tiszt f. hó 24-én 100 koronát elfizetett a csekk-osztályon. Kéri az illetőt, akihez a pénztöbblet került, szíveskedjék visszaadni.

— **Az altisztek és szolgák országos szövetségének** elnöke, Nagy Imre vidéki körutra indult, amelyen városunkat is érintve, f. hó 27-én Lévy Jánossal, a helyi bizottság elnökével rendkívüli közgyűlést hívott össze. A közgyűlésen Nagy Imre ismertette a nyugdíjotó intézmény szabályait a nagyszámban megjelent altisztek és szolgák előtt.

— **Műtanrendőri bejárás.** A Bajai szőlők és Bácsbokod közötti kiterő műtanrendőri bejárása augusztus hó 16-án délután fél 2 órakor lesz, amelyre a közigazgatási bizottság meghívót kapott.

— **Szabásati tanfolyam.** Koch Ignác, az »Európa« című szabászat feltalálója és a tanfolyam igazgatója, aki három évvel ezelőtt az érdeklődő családok osztatlan tetszését vívta ki, f. évi augusztus 1-én újra nyit szabásati tanfolyamot, amelyre ezúton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét, lapunk mai számában közölt hirdetésére.

— **Városi kishírek.** A város tanácsa fertőtlenítő tanfolyam halgatására Bajnai János városi mindenest küldte Budapestre. — Az építészeti és szépészeti bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a Mátyás téren, a Főtéren és a Vörös-kereszt tájékán illemhelyeket állítanak fel.

— **Szabadkai torna- atlétikai és uszóverseny.** Ez évi augusztus hó 4-én tartja Palicson a Szabadkai Sport Egylet ker. torna- atlétikai és uszóversenyeit. Súlydobás. Magasugrás. 400 m. futás. Sztornázás. 3000 m. futás. Távolugrás. 1000 m. gyaloglás. Hármassugrás. Diskosvetés. Vízpoló. 100 m. melluszás. 60 m. uszás. (Palics bajnoksága) 200 m. uszás. Nevezések Matkovich Miklós egyleti művezető címére küldendők. Nevezési határidő 1912. július 31 d. e. 12 órája. Nevezési díj személyenkint 2 korona, a 60 méteres uszásnál 4 korona személyenként. A Sz. S. E. tagjai nevezési díjat nem fizetnek. A Bajai Sport Egylet felkéri a versenyre indulni szándékozó tagjait, hogy az elnöknel mielőbb jelelkezzenek.

— **Lopás.** Jung Ádám 13 éves cipészta nonc behatolt Hauzler György magánzó házába és az egyik szobából 88 korona értékű ékszert ellopott.

— **Papagályok a szabadban.** A budapesti állatkertben mindenkinek feltűnik és kedvére válik, hogy a legtöbb állat szerinte szabadon él. Különösen érdekesek a színes nagy ararak és a fehér tollu bóbítás kakaduk, amelyek reggelenkint magukban kiszállnak a nagy madárházból, elfoglalják a szokott helyüket a szabadban és ott mozognak egész nap. Este azután visszatérnek a ház belsejébe, sőt, ha rosszrafordul az idő napközben, szintén besötetnek a védett helyen levő éjjeli szállásukra. Legközelebb öt pár nimfapapagályt fognak szabadon eresztetni a kertbe. 1532

— **Pályázat amatőr-fényképekre.** A »Háztartás« Kürthy Emilné népszerű gazdaszifonyi lapja pályázatot hirdet olyan amatőr-fotografiákra, melyek tárgya a háztartás körébe tartozik. A kertészet, baromfityenyésztés, konyha stb. keretében lejártszódó tipikus jelenetek, megörökítésre érdemes háztartási tárgyak, foglalkozások, valamint elterjedésre méltó

tenyészállatok képei a legkívánatosabbak. A pályázatra zánt fotografiák 1912. szeptember 10-ig a »Háztartás« kiadóhivatalába küldendők. Az eredményt a »Háztartás« okt. 10-iki számában teszik közzé s a három legsikerültebb fotográfia értékes díjakat nyer. A »Háztartás« előfizetési díja egy negyedévre 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.) kívánatra bárkinek szívesen küld mutatvány-számokat.

— **Hangverseny.** Van szerencsém a nagy érdemű közönség szíves tudomására hozni hogy DANKÓ LAJOS Budapestről hazaérkezett. Ma és mindennap a kaszinó vendéglő nyárihelyiségében hangversenyez. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem teljes tisztelettel Preimájer Pál kaszinó vendéglős. 514

Színházi krónika.

Szerda: *Nebántsvirág.*

Bájos, s sokszor klasszikus zenei szépségekkel telt operett a Nebántsvirág, amelyben a librettó is bohókásan tetszetős. A leghetlenebb helyzetek egészen plauzibiliseknek tetszenek s a muzsika finom lágysága sok mindent elfelejtet velünk, ami egyébként talán bántó lenne. *Ardó Ilonka*, a vendégművész, a címszerepet játszotta sok-sok kedvességgel s főleg finom alakítóképesseggel. Énekelni biztosan s képzetten tud s hangja főleg a felső regiszterekben hat végtelenül kedvesen, tiszta csengéssel, az erőltettség s nehézkesség minden látszata nélkül. Minden énekszámát őszinte tetszéssel ismételtette meg kétszer háromszor a közönség. *Halasiné* nagyon közvetlen s rutinos volt. *Szécsy* kétszínű szerepében az első és második telvonásban kiválóan játszott, a harmadikban tulzott. *Martinek* Ilona, *Horváth József* jók voltak. *Rónai* Juliska kellemes hangja többször érvényesült ügyesen az ensembleban. A zenekar *Gellért* kiváló vezetésével ismét pompás munkát végzett. A díszletek jól illettek a darabhoz.

Csütörtök: *Elvált asszony.*

Az elvált asszony nagyon lejátszott darab s hogy most mégis szépszámu közönség nézte végig, valószínűleg *Ardó Ilonka* jóhírnevének köszönhető. *Ardó Ilonka* az este még jobban játszott mint az előző este, elragadó élelenséggel, meleg temperamentummal s gyönyörű kosztümökben. Sikere persze megint nagy volt, bár nehezebb volt érvényesülnie az előadás vonatottsága miatt. Valahogyan élettelenül játszottak az egyébként jó színészek s holmi érthetetlen d. primáció dominált a színpadon. Egyik lehetlenné tette a másik játékát, az énekléssel pedig mindenki rossz nexusban volt ez este.

Pénteken: *Hít és haza.*

Schönherr színművét másodszer adták pénteken este, s az előadásról a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. *Halasi* Mariska, *László* Gyula még klasszikusabban játszottak mint a premieren. *Horváth, Kertész* s a többiek is mind jók voltak. A karzat dédelgetett közönsége persze sokszor élvezhetlenné tette az előadást harsogó jókedvével. A rendőrség figyelmébe pedig ajánljuk a színház körül zajongókat.

— ay.

Szerkesztői üzenetek.

F-y. Cikkét tultengő, eléggé udvariatlan személyeskedése miatt nem közölhetjük, már csak a sajtópör miatt sem. Kéziratok megőrzésére nem vállalkozhatunk.

E. Hogy Baján van-e álhirlapíró? — azt hisszük, mint mindenütt, akad nálunk is vagy egy tucat. Veszélyeseknek azonban ez urak nem veszélyesek, mert javarészt azokból tellenek ki, akiknek valaha, holmi rossz szezonban egy lap leadott valami írást s azóta újságíróknak érzik magukat s szeretnek magánügyeikből „mi, sajtó” csatakiáltással sajtóügyet, sőt kultúrügyet csinálni. Elmefuttatását nem közöljük, kéziratát pedig nem őrizzük meg.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen jó anyánk temetésén megjelentek s mélységes fájdalomukat ezzel is enyhíteni egykeztek, ezuton fogadják legálásabb köszönetünket.

Baja, 1912. július 26.

Sámuel család.

1535

15683/1912. kig. szám.

Hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter ur folyó évi július hó 4 én 67299/V/A 2. sz. alatt értesíti a város közönségét, hogy a Pest vármegyei Dunavölgy lecsapoló és öntöző társulat részére az általa tervezett lecsapolási és öntözési munkálatok céljaira a város határában igénybe veendő területre nézve a kisajátítási jogot az 1881. XLI. t. c. 5 § a alapján a társulathoz fenti szám alatt egyidejűleg intézett rendelettel engedélyezte.

Miről az érdekeltek értesítettek.

Baja, 1912. július 11 én tartott tanácsülésből.

Polgármester szabadságon

Erdélyi

tőjegyző.

A RÁBA-féle INTERNÁTUS
ERZSÉBETFALVÁN.

Uri-utca 14.

(Pest mellett) elfogad a saját nyilvános polgári iskolájába járó növendékeket, valamint bármely iskola tanulóját. Corepetálás, nyelvek, zene, torna. Mérsékelt díjazás. Prospektus díjtalan. Vidéki növendékek szigorú felügyelet alatt.

1522

14940/1912. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A városi szegények menedékháza részére lábbelik beszerzése végett a városi gazdasági hivatalnál folyó évi augusztus hó 13-án d. e. 9 órakor árlejtés fog tartatni alulirotnál betekinthető feltételek mellett.

Baja, 1912. július hó 27.

Weisz Nándor

tanácsnok.

4384/1912. szám.

Hirdetmény.

Értesitem a hajózóközönséget, hogy a Ferenc József csatornán a hajózás Ujvidéken a Dunáról a csatornába és ki a Dunára a mai napon megnyílt.

Zombor, 1912. július hó 23 án.

A mérnöki hivatal főnöke
Jolánkai Vilmos s. k.
főmérnök.

1434

17243/1912. kig. szám.

Árverési hirdetmény.

A városi szegények menedékháza udvarán folyó évi augusztus hó 4-én d. e. 11 órakor 14 (tizennégy) darab növendék sertés elárvezettni fog.

Baja, 1912. július 26.

Weisz Nándor
tanácsnok.

A hölgyvilág b. figyelmébe!

Körutazásom alkalmával rövid ideig Baján a „Bárány-szálloda” nagytermében f. évi aug. hó 1-én, esütörtökön d. u. 3 órakor

nagyszabású női ruha
szabászati tanfolyamot

nyitok úgy mint hároméves elzolt. Ezen tanfolyam már az egész országban híres. A jó alkalomra felhívom a nagyérdemű közönség becses figyelmét.

A tanfolyamon a következőket tanulják: 1. A pontos mértékvetél. 2. A szabás rajzát a legkisebb gyermekeknek épp oly pontosan, mint a felnőttek részére is. 3. A derék kiszabását. 4. Mindenféle angol és francia szabászatot. 5. Costüm kabátot, hálókabátot, és matrözblyuzt. 6. Ingbluzokat többfélé. 7. Mindenféle ujrészeket. 8. Princesz ruhákat, japán blouzokat, valamint ezeknek összeállítását is.

Az „Európa” szabászati rendszernek következő előnyei vannak: 1. Hogy a ruhasabászatot soha elfelejteni nem lehet; 2. hogy fejtörés nélkül egy perc alatt a szabászat kirajzolható bárki részére is; 3. hogy a legkönnyebb, legbiztosabb és legjobb szabászati rendszer a világon, amiről számtalan elismerőlevél és hivatalos bizonylat az egész országból, sőt külföldről is rendelkezésemre állanak melyeket kviánatra felmutathatok.

Tandij személyenkint 15 korona.

Tandijat nem kell előre fizetni.

Tölem biztos sikerrel bárki is elsajátíthatja a női ruha szabászat minden ágát, mert nem csak a sima szabászminták kirajzolását tanítom de ép úgy a ruha mintázását, valamint díszítését és összeállítását is teljes terjedelmében. Ha csak egy kis akarata van úgy a ruhavarrás tanulása is oktatásom által fölösleges.

A tanórak a délután folyamán lesznek megtartva fél 3—5 óráig valamint d. e. fél 10—11 óráig és este fél 8—9 óráig. A délelőtti vagy esti tanfolyamra csak délután lehet beiratkozni. Beiratkozni lehet a főnti helyiségben nálam valamint a tanfolyam kezdetekor és a tanórakon. 5 korona ellenében a szükséges mérték- és rajzkönyvet azonnal megkapja, mely a tandijból levonódik.

Szives látogatást kér

KOCH IGNÁC

az „Európa” című szabászat feltalálója és a tanfolyam igazgatója.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
30 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz
1 doboz 1 kon 80 fill.,
minden gyógyszerertárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

IRODALOM.

Hadzsi Murát. Az Athenaeum-Könyvtár legújabb kötetének nagyobbik felét Tolsztoj hátrahagyott műveinek egyik legtekélyesebbje: Hadzsi Murát foglalja el. Még azokat is meg fogja lepni, kik ismerik Karenina Annát és a Háboru és Békét. Mert eddig úgy tudta mindenki, hogy nincs Tolsztoj munkái között olyan, mely ezzel a két remekművel versenyezhetik. Nos, Hadzsi Murát megállja mellettük a helyét. Ugy a cselekmény érdekfeszítő volta, mint a jellemrajz és pszichológiai mélység tekintetében. A regény meséje Hadzsi Murát, a Kaukázus egyik legnagyobb hőséneke alakja köré fűződik. Az volt a tragikum, hogy öszszetűközésbe került Samil imámmal, a kaukázusi törzsek másik nagy vezéralakjával. Hadzsi Murát az oroszok segítségével vélte legyőzni, de minthogy a cár generalisai nem bíztak benne, hű embereivel szökni próbált, hogy megmentse Samil hatalmába került családját. De próbálkozása nem sikerült. Az oroszok elkeseredett küzdelem után megölték. A kaukázusi népeknek, erkölcsöknek, az orosz katonai életnek megszólalásáig hű képe alakul ki előttünk. Egyszerű, szimpla lelkű közlegények mellett ott találjuk az előkelő gavallér-generálist, ki Tifliszben is a szentpétervári szalonok életét folytatja, az eladósodott világfit, ki a hegyek közt, kegyetlen harcok tűzében akar megszabadulni szenvedélyeitől. De a regény valamennyi alakja közül I. Miklós cáré kap meg bennünket legjobban. Kérelhetlen szigorúsággal és élességgel rajzolja meg Tolsztoj ezt a komplex egyéniséget. Szinte démonikusan hat az olvasóra, Ez a jellemző művészet netovábbja. Minthogy a kötet másik nagy elbeszélése: Az ördög, szintén elsőrangú alkotás, az Athenaeum-Könyvtár megint szolgálót tett a magyar irodalomnak. Minden idők egyik legnagyobb írójának két ismeretlen remekével ismertette meg olvasóközönségünket. Barta Irén fordítása kifogástalan. Stílusa szabatos és színes. A kötet művészi fedőlapját Basch Árpád finom illusztrációja díszíti. Az előkelő kiállítású és kötésű könyv ára 1 kor. 90 fillér.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségek, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerertárban és nagyobb fűszerüzletben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Baján, Szt. László-utca Knisbeck-féle házban a legnagyobb igényeket is kielégíthető

TEJCSARNOKOT

nyitottam, hol naponta Vaskutról beszállított friss tej, tejszín (saját tehenészetemből) teavaj, tejföl, turó, aludttej, tojás és saját készítésű ementáli sajt lesz kapható.

Főtörökvésem oda irányul, hogy az igen tisztelt vevőközönséget mindig friss, tiszta és élvezhető áruval szolgáljam ki, miért is a n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

tisztelettel

Juschter Mihály

tejcarnokos és sajtgyáros.

1337

Fölvétel a BOHN-féle

„Szegedi Deák-Gyűjteménybe“

mint internátusba.

SZEGED, Tisza Lajos-körút 43. szám. Az internátusba fölvételnek főgimnáziumi, főreáliskolai tanulók

vallás- és nemzetiségi különbség nélkül, továbbá azok, kik a felső kereskedelmi, polgári avagy elemi iskolát óhajtják látogatni. Ellátási díj egész évre 450 korona. Az internátusnak kitűnően berendezett kétemeletes palotája van, ahol a növendékek szakszerű felügyelet alatt állanak. Minden további felvilágosítást készséggel nyújt a **Bohn Károly, igazgató.**

14940/1912. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A városi szegények menedékháza részére fehéreneműek, rubaneműek és egyéb felszerelések beszerzése végett a városi gazdasági hivatalnál folyó évi augusztus hó 13-án délelőtt 9 órakor árlejtés fog tartatni alulírottak betekinthető feltételek mellett.

Baja, 1912. július hó 27.

Weisz Nándor
tanácsnok.

16362/1912. kig. szám.

Árverési hirdetmény.

A városi közbiztonságának érdekében a városi gazdasági hivatalban folyó évi augusztus hó 6-ik napján d. é. 9 órakor árverés fog tartatni alulírottak betekinthető feltételek mellett.

Baja, 1912. évi július hó 26.

Weisz Nándor
tanácsnok.

Carl Kronsteiner-féle

törvényesen védett viharálló méz

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban kilója huszonnégy fill. feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot fölülmul. Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománcz homlokzat festék

eltörülhetetlen, egyszeri behuzással is takar, alapozás nem szükséges zománczkeménységű, csak hideg vízzel keverve is már használható Fertőtlenít — méregmentes — Eszményi mázolóanyag belső helyiségekre, még festetlen homlokzatokra, faépítményekre úgy pavilonokra, felszerekre és kerítésekre stb. — Kapható minden árnyalatban négyzetméterenként 5 fillérbe kerül.

Mintakönyvet és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:

Carl Kronsteiner Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: Wagenblatt és Henerári cégnél.

Kerestetnek

téglaverők

kézierőre továbbá

kubikosok

évi 7000—8000 köbméter kiemelésére. : : : :

Ajánlkozók forduljanak

»FISCHER« téglaművek
részv.-társ.-hoz, Nasica.

1630

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-KRÉME

legjobb arckenőcs mely 2-3 nap alatt ifjítja, és szépit az arcot.

Margit Crème egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, kórta (Mitesser) ráncok kiütések stb. ellen.

Margit Crème páratlan szer bőrpattanások wimbarítás ellen.

Margit Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy a bőrre kenve, ez rögtön felveszi és okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel vagy májfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz

Margit Crème teljesen ártalmatlan, nem zsiros az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára

nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona.

Margit-puder fehér, rózsá vagy crème színben 1 korona 20 fillér.

Margit-szappan darabja 70 fillér. 1454. a.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad, felrattal és címerrel van ellátva.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Cs. és kir. sz. Keleti-féle

Sérvkötők

pneumatikus gummi pe-

lőttával a legökéletes.

Haskőök hölgyek és

urak részé-

re minden altesti beteg-

ség és lógó has ellen.

Gummi görcsér harisnyák

Műlábakat és mű-

kezeket amputáltak

részére.

Testegyenestő

járó és támgépeket.

Mű és támasztó fűzőket.

Egyenestartókat

ferdennőttek részére valamint betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, a legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. svvkötők és testegyen. gpek gy.

BUDAPEST IV. Koronaherceg-utca 17. vld.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 1367

Alapítva 1878.

Telefon 18-76

Mesterdálnok . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek varrok
Rajt' van

kaucsuk sarok.

1370